

Sammenfatning af forslag til forenkling af Øresundsaftalen

Baggrund

Med åbningen af Øresundsbroen i 2001 opstod der helt nye muligheder for at integrere arbejdsmarkedene mellem Østdanmark og Sydsverige.

Virksomheder på begge sider af Øresund fik pludselig adgang til arbejdskraft fra en markant større geografi. I perioden efter broens åbning i 2000 steg integrationen på arbejdsmarkedet og i 2008 pendlede ca. 19.800 personer dagligt over Øresund. Siden er niveauet stagneret. Dette til trods for at befolkningen i både Malmø og København er steget kraftigt i denne periode. I dag pendler omkring 16500 personer over Øresund, hvoraf flertallet bor i Sverige og arbejder i Danmark.

Der er sandsynligvis flere underliggende årsager til den faldende pendling fx grænselukninger og grænsekontrol under flygtningekrise og siden COVID-19 pandemien, som begge har ført til den svindende interesse for arbejdspendlere over Øresund. Ligeledes er det tydeligt, at en række skatteudfordringer udfordrer både lysten hos de nuværende pendlere, samt potentielle pendlere, til at tage over Øresund efter arbejde. Samtidigt udfordrer skatteregler de ligeledes incitamentet hos arbejdsgivere til at ansætte arbejdskraft bosat på den modsatte side af Øresund.

Siden 2003 er visse skatte spørgsmål vedrørende arbejdspendlingen mellem Danmark og Sverige blevet reguleret gennem Øresunds aftalen, hvis formål er at forenkle arbejdspendling og bidrage til et mere integreret arbejdsmarked.

I henhold til overenskomsten er pendlere skattepligtige i arbejdsgiverens land, forudsat at mindst halvdelen af arbejdstiden tilbringes der i løbet af en tremåneders periode. Under pandemien har mange grænsependlere dog arbejdet hjemmefra, og hjemmearbejde er også blevet almindeligt efter

pandemien. Det har ført til betydelige skattemæssige konsekvenser og store administrative udfordringer og omkostninger, både for den enkelte grænsependler og for virksomheder med ansatte fra begge sider af Øresund.

Økonomisk og erhvervmæssigt potentiale:

En revision af Øresundaftalen vil bidrage konkret til vækst men også symbolsk til genstarten af det svensk-danske arbejdsmarkedssamarbejde. Det vil ligeledes lette administration for arbejdspendlere og virksomheder. Herigennem styrkes bidraget endnu stærkere til den økonomiske udvikling i både Danmark og Sverige.

Adgangen til eksakte tal løn og skatteindbetalinger fra de nuværende 18.200 arbejdspendlere over Øresund har ikke været tilgængelige. Men forsigtige estimater baseret på gennemsnitsberegninger pba af data fra Danmark Statistik og SCB i Sverige indikerer, at den nuværende arbejdspendling over Øresund bidrager til den samlede bruttoindkomst med ca. 6,5 milliarder DKK pr. år. Og at bidrager med samlede skatteindtægter på ca. 1,7 milliarder DKK pr. år.

Et estimat baseret på den sammen udregningsmetode indikerer der ved 30.000 arbejdspendlere over Øresund vil være en bruttoindkomstbidrag på ca. 10,6 milliarder DKK pr. år og skatteindtægter fra arbejdspendlere over Øresund på ca. 2,8 milliarder DKK pr. år. Hertil kommer en ikke uvæsentlig positive effekt fra øget pendling over Øresund på både omsætning og bundlinje i de mange virksomheder i Danmark og Sverige der får besat ledige stillingen gennem arbejdspendling over Øresund.

Disse tal understreger arbejdspendlingens samlede værdi i forskellige scenarier, men giver ikke indblik i, hvilken yderligere positiv effekt på skatteindtægterne og regionens BNP et fuldt integreret arbejdsmarked vil kunne medføre. Udregninger lavet af HBS Economics i samarbejde med Københavns Kommune viser, at et fuldt integreret arbejdsmarked i Øresundsgeografien vil medføre en stigning i på 1,5-2,9 mia. DKK årligt svarende til en positiv skattevirkning på 0,7-1,3 mia.

Fire konkrete løsninger:

Dansk Industri, Dansk Erhverv, Sydsvenska Industri- och Handelskammaren og Greater Copenhagen forelægger hermed fire konkrete anbefalinger. Det drejer sig om:

1. Fra tremånedesreglen til årsregel

Problem: Tremånedesreglen medfører problemer i forbindelse med rapporteringen af skattedage for de grænsependlere, som delvist arbejder hjemmefra. Det gør det, fordi grænsependlerne først kan afgøre i hvilket land

de i en given måned er skattepligtige, når de tre måneder er gået, og de herefter kan se, hvorvidt de har opfyldt kravet om, at mindst 50% af arbejdstiden skal gennemføres i arbejdsgiverlandet.

Løsning: I stedet for en tremåneders periode, som også kan løbe over et årsskifte, skal bestemmelsen tage udgangspunkt i skatteåret. Såfremt arbejdet påbegyndes i det andet land i løbet af et skatteår, udmåles skatten fra dagen før ansættelsens begyndelse frem til skatteårets afslutning.

2. Forskudsskat

Problem: Fra og med d. 1. januar 2021 skal udenlandske arbejdsgivere, inklusive danske virksomheder med ansatte fra Sverige, der helt eller delvist arbejder hjemmefra, registrere sig og betale svensk forskudsskat for den del af de ansattes arbejde, som udføres i Sverige.

Løsning: Forskudsskat skal indberettes og indbetales i arbejdsgiverlandet. Det er en forudsætning for, at der kan være interesse i at ansætte personer på tværs af Øresund. Arbejdsgiverne bør ikke skulle administrere to landes skattelovgivning med forskellige tidspunkter for beskatning, forskellige regler for indberetningspligt af forskudsskat samt forskellige skatteværdier på varer osv.

3. Pensionsordninger

Problem: Bestemmelserne i Øresundsaf-talen sigter alene mod en gensidig anerkendelse i arbejdsgiverlandet af indbetalinger til pensionsordninger i bopælslandet uden at tage hensyn til gensidig anerkendelse i bopælslandet af pensionsordninger i arbejdsgiverlandet. Så længe en privatansat beskattes udelukkende i arbejdsgiverlandet er det ikke noget problem, men hvis arbejdstageren derimod ikke lever op til kravet i løbet af en periode, kan det indebære en reel risiko for dobbeltbeskatning af pensionsindbetalingerne over tid.

Løsning: Skattemæssigt skal Danmark og Sverige gensidigt anerkende pensionsindbetalinger i det andet land, uanset om det er i bopælslandet eller arbejdsgiverlandet, indenfor de beløbsgrænser der gælder i det land, hvor pensionsordningen er oprettet. Danmark og Sverige skal påtage sig, at kildelandet (dvs. det land, hvor pensionsordningen er oprettet) skal beskatte pensionsudbetalingerne, når det andet land har givet fradrag, så der ikke deraf opstår en risiko for "dobbelt ikke-beskatning".

4. Forskellige regler for offentlige og private ansatte

Problem: Øresundsaf-talen har sin oprindelse i den nordiske dobbeltbeskatningsaf-tale og gælder alene for privatansatte grænsependlere. For offentligt ansatte grænsependlere eksisterer der fortsat flere udfordringer og

f.eks. skal de enkelte arbejdsdage beskattes i det land, hvor den offentligt ansatte fysisk befinder sig i løbet af dagene.

Løsning: Offentlige og private ansatte skal omfattes af de samme regler.

For yderligere information samt adgang til data der ligger til grund for analyserne kontakt: Tue David Bak, Managing Director, Greater Copenhagen tdb@greatercph.com eller +45 2330 2535